

1. УВОД

Балкан је подручје на којем су се сусретале и сукобљавале готово све велике цивилизације, политике и стратегије великих сила и војних блокова. На Балкану су највеће успоне и најниже падове доживеле велике империје, настајале су и нестајале националне државе, вођени су бројни освајачки и још бројнији ослободилачки ратови. Означен као "европско буре барута", Балкан се и данас сматра једним од најосетљивијих кризних подручја у свету.

Мада су у новије време битно измењени услови у свету, па и на Балкану, опасност од нових сукоба (унутрашњих међудржавних/међународних) није ишчезла. Вероватно да се савремени свет никада није суочавао са толико изазова и претњи његовом даљем одрживом развоју, па чак и опстанку, како у глобалним размерама тако и у регионалним и локалним. Крупне економске промене и нагли поремећаји на међународном тржишту роба и услуга које је праћено глобалном економском кризом или кризама; обнављање трке у наоружавању, освајање нових војних технологија, пролиферација средстава за масовно убијање и разарања и претња новим оружаним сукобима мањих или већих размера. Многе од наведених појава прете Балкану и његовим народима, који имају и додатне специфичности и изазове. Карактеристично за Балкан је његова мултиетичност, мултиконфесионалност и мултикултуралност – вредности које кроз историју (а ни сада), нису коришћене као предности, већ као узрочници нетолерантности, па чак и сукоба. Савремени Балкан се налази у процесу друштвене трансформације и економске транзиције – послератног опоравка и грађења нових унутрашњих, међудржавних и међународних односа. Оружани сукоби вођени на подручју тзв. западног Балкана током деведесетих година прошлог века имали су веома крупне социјалне, економске, геополитичке и друге последице које несумњиво угрожавају целокупну безбедност, чије уклањање захтева веома много људских и материјалних напора. Савладавање, оружаним сукобима значајно продубљеног јаза међунационалне, међуетничке и међуверске нетрпељивости неће бити ни мало лак посао, а он мора да се спроведе средствима и методима који не захтевају нове жртве и нова страдања.

2. Међународно окружење

У литератури (лексикографским и енциклопедијским издањима) различито се дефинише појам Балкан. Географски, најчешће се изједначава са Балканским полуострвом чија се северна граница одређује повлачењем линије Одеса – Трст, а јужна грчким острвима. Балканско полуострво одређује Црно море на истоку, Јадранско море на западу и Средоземно море на југу. На том простору (око 750.000 км) до деведесетих година прошлог века налазило се шест земаља: Албанија, Бугарска, Грчка, Југославија, Румунија и Турска. После насталих промена, крајем 20. века и на почетку 21. века, на Балкану се налази десет држава (Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Црна Гора, Грчка, Хрватска, БЈР Македонија, Румунија, Словенија и Србија), од којих је највећа Румунија са територијом од 238.391 км и двадесет два и по милиона становника, а најмања Црна Гора (13.812 км око 600.000 становника).

Балкански простор насељавају претежно словенски народи, затим Румуни, Грци и Албанци, као и велики број других (мањинских) народа. На Балкану су и три највеће и

најзначајније вере овога дела света: православље, католицизам и ислам. Јудаизам и протестантизам на Балкану нису значајније заступљени. Балкан је, према томе, мултинационалан, мултиконфесионалан и мултикултуралан – карактеристике које кроз историју нису допринеле цивилизацијском просвећењу и друштвеном напретку, већ затегнутости у односима, па и сукобима између етничких и верских група.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com